

ke 24.1.2018

Opetus- ja kulttuuriministeriölle
(jossa dnrot OKM/30/592/2017 ja OKM/12/022/2017)
kirjaamo@minedu.fi

Tiedoksi Opetushallitukselle
(jossa toivon tästä samasta asiasta 7.4.2017 alkaen tiedoksi lähettämieni asia-
kirjojen päätyneen johonkin samaan dnroon)
kirjaamo@oph.fi

Viides täydennys Pääkaupunkiseudun ateistit ry:n esitykseen oppi- velvollisuuden ylittäneiden perusopetusta koskevan perusopetus- lain 46 §:n muuttamisesta: Opetushallituksen aiemmatkin ohjeet

Yhdistyksemme teki 7.4.2017 opetus- ja kulttuuriministeriölle esityksen oppivelvollisuuden ylittäneiden perusopetusta koskevan perusopetuslain 46 §:n muuttamisesta. Allekirjoittanut tuki esitystä samana päivänä eduskunnan oikeusasiamiehelle tekemällään kantelulla Opetushallituksen määräämistä aikuisten perusopetuksen opetussuunnitelman perusteista.

Täydensimme esityksemme perusteluja neljännen kerran 19.1.2018, jolloin huomautimme, että Opetushallituksen asiakirjan *Ohje perusopetuksen uskonnon ja elämänskatsomustiedon sekä esiopetuksen katsomuskasvatuksen järjestämisestä sekä uskonnollisista tilaisuuksista esi- ja perusopetuksessa* (12.1.2018; OPH-56-2018) johdanto sisältää seuraavan: ”Oppivelvollisuuden ylittäneiden perusopetuksessa huoltajan sijasta valinnoista päättää eräin jäljempänä mainituin poikkeuksin kuitenkin oppilas itse.” Ainoa poikkeus on seuraava: ”Oppivelvollisuuden ylittäneille järjestettävässä perusopetuksessa opiskelijalle, joka on täyttänyt 18 vuotta, opetetaan hänen valintansa mukaisesti joko uskontoa tai elämänskatsomustietoa.”

Valitettavasti allekirjoittaneelta jäi lakiesitystä ja sen perusteluiden äsken mainittua täydennystä laatiessaan huomaamatta, että onneksi kyseessä ei ollut edes uusi asia. Jo Opetushallituksen asiakirja *Ohje uskonnon ja elämänskatsomustiedon opetuksen sekä uskonnollisten tilaisuuksien järjestämisestä esi- ja perusopetuksessa* (16.9.2014; 3/012/2014) sekä sen päivitys *Uskonnon ja elämänskatsomustiedon opetuksen sekä uskonnollisten tilaisuuksien järjestäminen esi- ja perusopetuksessa* (ohje 11.5.2016; 2/012/2016) sisälsivät johdannossaan tuon saman seikan: ”Muille kuin oppivelvollisille järjestettävässä opetuksessa, huoltajan sijasta valinnoista päättää eräin jäljempänä mainituin poikkeuksin kuitenkin oppilas itse.” Ainoa poikkeus oli tuo sama: ”Muussa kuin oppivelvollisille järjestettävässä perusopetuksessa oppilaalle, joka on täyttänyt 18 vuotta, opetetaan hänen valintansa mukaisesti joko uskontoa tai elämänskatsomustietoa.”

Näitä ohjeita edeltävässä, vuonna 2006 annetussa ohjeessa tämä seikka ei vielä ollut esillä.

Siis tämä lakiesityksemme ydinkohta, uskonnonvapauden parantaminen, on ollut toteutettuna Opetushallituksen ohjeissa jo yli kolmen vuoden neljän kuukauden ajan, ja se on pysynyt sellaisenaan myös kahdessa ohjeiden päivityksessä. Siihen ei puututtu 46 §:n muuttamisesta annetuissa lausunnoissa kesällä 2016 eikä muutoksen eduskuntakäsittelyssä syksyllä 2016. Kaiketi siitä ei myöskään ole kanneltu mihinkään elimeen. Tämä ohjeiden mukainen menettely on täten Opetushallituksen ja koko asianomaisen opetuskentän tarpeelliseksi ja hyväksyttäväksi kokema.

Näin ollen on yhä paremmat perusteet muuttaa 46 § tämän käytännön mukaiseksi.

Lakiesityksemme kohdassa 18m) *Perinteiset juhlat ja uskonnolliset tilaisuudet: Opetushallituksen ohjeet* ei ollut huomattu, että siinä tarkastelussa ohjeessa asia olikin jo hoidettu, nimittäin ohjeen johdannossa. Toisaalta Opetushallitukselta ei ole pyydetty selvitystä allekirjoittaneen kanteluiden johdosta, joten Opetushallituksella ei ainakaan sikäli ole ollut mahdollisuutta huomauttaa 18m):n erehdyksestä eikä perustella sitä, miksi ohje ottaa vapauden poiketa perusopetuslain 46 ja 13 §:stä.

Allekirjoitus (kynästä): Matematiikan dosentti Jouni Luukkainen
puheenjohtaja, Pääkaupunkiseudun ateistit ry [www.ateistit.fi]
Wallininkuja 2 C 53, 00530 HELSINKI
p. 045 2129 763; jouni.luukkainen@helsinki.fi